

Pro ekologické zemědělství je typické:

- nižší intenzita obhospodařované půdy
- nepoužívání chemických prostředků na ochranu rostlin, průmyslových hnojiv, geneticky modifikovaných organismů
- rozmanité oševní postupy a pěstování odolných odrůd, péče o půdu a její úrodnost
- podpora a využití prospěšných organismů (např. slunéček, hub, bakterií) v biologické ochraně rostlin
- zajištění pohody chovaných hospodářských zvířat

Poradenství v péči o krajinu

Zakládání stabilizačních prvků v krajině a jejich následná údržba je náročná a vyžaduje odborné znalosti. Zvýšená péče o přírodu a krajinu a případné omezení zemědělské činnosti mohou být zemědělcům kompenzovány přímými platbami (dotacemi) z prostředků ministerstev zemědělství, životního prostředí nebo Státního fondu životního prostředí ČR. Poradenství o těchto dotačních titulech poskytuje Bioinstitut, o.p.s. a informační centra svazu PRO-BIO.

Bioinstitut, o. p. s.
Institut pro ekologické zemědělství
a udržitelný rozvoj krajiny
Křížkovského 8, 771 47 Olomouc
telefon: 585 631 178, e-mail: info@bioinstitut.cz
→ www.bioinstitut.cz

Ivan a Marie Karbusičtí
Farma Hucul
Janova Hora 92, 512 38 Vítkovice v Krkonoších
telefon: +420 481 582 819, e-mail: farma@hucul.cz
→ www.hucul.cz
člen PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Fotografie: Iveta Kopicová, Inka Karbusická, Blanka Škantová,
Kateřina Čapounová, Jiří Urban, Karolína Dytrtová

Vytištěno na recyklovaném papíře.

Ekologické zemědělství, příroda a krajina na Janově hoře v Krkonoších

**EKOZEMĚDĚLCI
PŘÍRODĚ**

s bio kvete rozmanitost

Ekologické zemědělství, příroda a krajina na Janově hoře v Krkonoších

Téměř osmdesátihlavé stádo koní, které se pase na svazích kolem farmy, patří kvalitou a velikostí mezi nejlepší huculské chovy v České republice. Typicky horské klima je vhodným prostředím i pro skotský náhorní skot Highland. Koním i skotu prospívá celoroční pobyt na pastvinách, a to i v drsných zimních měsících. Farma provozuje agroturistiku s ubytováním ve vlastním penzionu. Bio maso ze zvířat poražených v nedalekých jatkách lze ochutnat v útulné restauraci. Malé Stádo koz slouží pro potěšení návštěvníků. Faremním produktem je kompost ze surovin ekologického zemědělství.

Organic Farming, Nature and Landscape on Janova Hora in the Krkonoše Hills

A herd of nearly eighty horses grazing on the slopes around the farm is one of the best Hucul herds in the Czech Republic in terms of quality and number. The typical highland climate also creates a suitable environment for Scottish Highland cattle. Both horses and cattle thrive outdoors all year round, even in harsh winter months. Agrotourism is another of the farm's activities and accommodation is provided in the farm's own guesthouse. Organic meat from animals slaughtered in a nearby abattoir is served in a cosy restaurant. A small herd of goats mainly serves as entertainment for the visitors. The farm produces and sells compost from organic material.

Majitel farmy/Farm owner:	Farma Hucul,s.r.o., Marie a Ivan Karbusičtí
Výměra/Acreage:	202 hektarů/hectares
Místo hospodaření/Location:	Krkonoše/Krkonoše Hills
Zaměstnanci/Staff:	12 zaměstnanců a sezónní pracovníci/ 12 staff plus contractors
Podnebí/Climate:	Silně proměnlivé ovlivněné Atlantickým oceánem/ Highly unstable affected by Atlantic ocean
Průměrná teplota/Average temperature:	4 °C
Průměrné srážky/Annual rainfall:	700–800 mm v údolích/in the valleys
Půdní druh/Type of soil:	Hnědé půdy kyselé/Acidic Brown Earths
Nadmořská výška/Elevation:	Do 1 100 m n. m./ Up to 1 100 metres above sea level
Reliéf/Topography:	Český masiv – geomorfologická soustava krkonošsko-jesenická/Bohemian Massif – geomorphologic unit of Krkonoše – Jeseníky // krystalické břidlice/crystalline slate
Hospodářství farmy/Farm enterprises:	Chov huculských koní, horského skotu a koz Breeding Hucul horses, Highland cattle and goats
– Pastviny/Permanent pasture	148 ha/148 hectares
– Louky/Meadow	54 ha/54 hectares
– Koně Hucul/Hucul horses	75 koní/75 horses incl. foals
– Skotský náhorní skot/Highland cattle	20 ks skotu včetně telat/20 cows incl. calves
– Kozy/Goats	20 koz včetně kůzlat/20 goats incl. kids
– Produkce/Production	Bio kompost, bio hovězí, seno, senáž/ Organic compost, organic beef, hay, silage
Farma poskytuje/Diversification:	Ubytování, provoz hospůdky (včetně bio potravin), výjízky na koních/Accommodation, pub/restaurant (incl. organic food), horse riding
Chráněné území/Environmentally Sensitive Area	Krkonošský národní park/ Krkonoše National Park

S bio kvete rozmanitost

Farma Hucul je příkladem podniku, který naplňuje tzv. multifunkční model ekologického zemědělství. Teoretické principy udržitelného hospodaření se zde naplňují přímo v praxi. Přínosy ekofarmy odrážejí široké spektrum činností.

Ekonomické přínosy:

- celoroční zaměstnanost v regionu, ve kterém je práce jen sezónní
- agroturistika (restaurace, penzion, jízdy na koních) a podpora venkovské turistiky
- propagace místních produktů

Ekologický přínos:

- šetrné hospodaření bez chemie (bez herbicidů, bez používání hormonů, preventivního podávání antibiotik a chemoterapeutik zvířatům)
- welfare zvířat (pastva bez ostnatého drátu, celoroční pobyt venku a individuální přístup ke zvířatům jsou samozřejmostí)
- kompostování organické hmoty (tráva, hnůj)
- péče o krajinný ráz
- zachování a podpora biodiverzity

Sociální přínos:

- ekologická výchova v praxi (letní jezdecké tábory, práce dobrovolníků na farmě)
- upevňování přímých vazeb mezi zemědělcem a spotřebitelem (exkurze, dny otevřených dveří)
- zakládání nových tradic (každoroční křtiny hříbat)
- zázemí pro rekondiční jízdy pro handicapované děti

Místa pro přírodu

Po staletí udržovaná horská kulturní krajina se postupně proměňuje. Pravidelná péče o svažitou louku a pastviny s charakteristickými kamennými snosy a zídkami vyžaduje velké úsilí, které je ochotno vynakládat stále méně lidí. Rodina Karbusických je jednou z mála, která v tomto kraji ještě hospodáří. Udržování bezlesých stanovišť extenzivní pastvou a citlivou sečí je zásadní, jak pro udržení krajinného rázu, tak pro zachování těchto specifických, pro mnoho rostlinných a živočišných druhů životně důležitých lokalit. Výsledkem je vysoká druhová diverzita s přítomností řady chráněných druhů rostlin, jako např. vstavače z čeledi Orchideaceae, několik desítek druhů ještěřábníků rodu *Hieracium*, lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), hořec tolitový (*Gentiana asclepiadea*), bledule jarní (*Leucogonum vernum*), bradáček vejčitý (*Listera ovata*), pětiprstka žezulník (*Gymnadenia conopsea*). Potůčky a podmáčené plochy zase lemují pcháče (*Cirsium spp.*), blatouchy (*Caltha spp.*), skřípina lesní (*Scirpus sylvatica*), krablice chlupatá (*Chaerophyllum hirsutum*), devětsil bílý (*Petasites albus*) či řeišnice hořká (*Cardamine amara*). Na loukách žije ohrožený pták chřástal polní (*Crex crex*), jemuž hospodář přizpůsobuje termín seče, aby mohl úspěšně vyhnízdit.